

Retningslinjer for pædagogisk tilsyn i kommunale dagtilbud, private dagtilbud og private pasningsordninger i Stevns Kommune

Dagtilbudsloven fastlægger rammerne for tilsyn, og Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet af dagtilbud efter dagtilbudslovens § 5. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne løses på. Retningslinjer for pædagogisk tilsyn med dagtilbud til børn efter Dagtilbudslovens § 19, herunder private dagtilbud samt private pasningsordninger efter Dagtilbudslovens § 78.

Formålet er, at de mål og rammer dagtilbudsloven fastsætter efterleves, og at kvaliteten udvikles.

Tilsynsforpligtigelsen

Tilsynsforpligtigelsen har 3 hovedtilgange, som skal indgå i tilsynet med alle former for dagtilbud:

- Tilsyn med pædagogiske forhold
- Tilsyn med sikkerhed, hygiejne og lignende forhold
- Tilsyn med økonomiske forhold

Denne beskrivelse vedrører kun det første punkt. Beskrivelsen indeholder flg. hovedafsnit;

- Pædagogisk tilsyn med dagtilbud
- Pædagogisk tilsyn med private pasningsordninger

Rammer for pædagogisk tilsyn i Stevns kommune

Formålet med pædagogisk tilsyn i Stevns Kommune er todelt. Det skal dels fungere som kontrol i forhold til Dagtilbudslovens §5 og Stevns Kommunes sammenhængende Børne- og Ungepolitik, og dels fungere som et fundament for dialog mellem Fagcenter Børn og læring, politikere, ledelse, ansatte, børn og bestyrelse om udvikling af kvaliteten i Stevns Kommunes dagtilbud med henblik på, at sikre alle børn et godt børneliv med trivsel, udvikling, læring og dannelse for alle. De to perspektiver er illustreret nedenfor.

Kontrolperspektiv		Udviklingsperspektiv	
			Fremragende kvalitet
			God kvalitet
Ingen bekymring			Tilstrækkelig kvalitet
Bekymring			Minimal kvalitet
Alvorlig bekymring			Utilstrækkelig kvalitet

Stevns Kommunes pædagogiske tilsyn er generelt baseret på en fortløbende dialog mellem forvaltning, leder af dagtilbudsområdet og dagtilbudsledere og dagplejere om, hvordan de opfylder og omsætter dagtilbudslovens bestemmelser og de kommunalt fastsatte politikker og indsatsområder.

Det løbende personlige tilsyn fungerer via det daglige samarbejde og den personlige kontakt mellem forvaltning og institutioner, primært samarbejdet mellem fagspecialister og institutioner og mellem forvaltningens ledelse, ansatte, områdeledere og de pædagogiske ledere. Dertil kommer den mødevirksomhed, der eksisterer mellem forvaltning og ansatte i form af MED-struktur, kursusdeltagelse, samarbejde med bestyrelser og med de faglige organisationer.

Uvildighed i tilsynet

Som noget nyt i tilsynslovgivningen skal Kommunalbestyrelsen sikre uvildighed i tilsynet og der er flere veje til at sikre denne uvildighed. Uvildigheden styrkes, når tilsynet hviler på et bredt datagrundlag, når mange perspektiver belyser kvaliteten.

I Stevns Kommune styrkes uvildighed i tilsynet med kommunale dagtilbud ved:

- Tydelige rammer omkring tilsynsbesøg, tilsynsskema, observationer og tilsynssamtaler
- Brug af kvantitative data – Sprogvurderinger, TOPI, sygefravær, APV
- Inddragelse af flere perspektiver herunder:
 - Børneperspektivet
 - Medarbejderperspektivet

Pædagogisk tilsyn med kommunale og private dagtilbud, herunder dagplejekontoret

Varetagelse af pædagogisk tilsyn

Det er lederen af dagtilbudsområdets ansvar i samarbejde med den pædagogiske konsulent at føre tilsyn og sikre et godt samarbejde mellem forvaltning og dagtilbuddene, ligeledes er det deres opgave at opsamle erfaringer fra hele indsatsen på dagtilbudsområdet. Erfaringerne formidles til områdets forvaltningsdirektør, Udvalget for Børn, Unge & Læring og Kommunalbestyrelsen med henblik på at koordinere, rådgive, udvikle og skaffe overblik. Denne erfaringsformidling fungerer således både som tilsyn med det enkelte dagtilbud og tilsyn med hele kommunens dagtilbudsområde.

Samarbejde og løbende tilsyn

Samarbejdet mellem Børn & Læring og dagtilbud består bl.a. af besøg i dagtilbuddene, lederintroduktion, ledermøder, udviklingsprojekter, temadage og generel gensidig formidling af information. Alle er forpligtet til at tage væsentlige spørgsmål op til drøftelse, som kan have betydning for den pædagogiske kvalitet.

Dagtilbudslederne har ansvaret for, at lederen af dagtilbudsområdet orienteres om alvorlige hændelser af pædagogisk, samarbejds-mæssig, personale-mæssig, sikkerheds-mæssig eller økonomisk art.

Det pædagogiske tilsyn

Der gennemføres et tilsyn hvert andet år i hvert dagtilbud (hvert år i private dagtilbud). Det kan være enten et anmeldt eller et uanmeldt tilsyn.

Ved det pædagogiske tilsyn er der fokus på, om det enkelte dagtilbud lever op til:

- Dagtilbudslovens bestemmelser
- Stevns Kommunes politikker og retningslinjer for dagtilbudsområdet
- Samarbejdet med forældrene og forældrebestyrelserne
- Den styrkede pædagogiske læreplan
 - Herunder det fælles pædagogiske grundlag

Tilsynet med det pædagogiske indhold er med til at sikre, at børnene befinder sig under betryggende forhold, som danner grundlag for udførelse af pædagogisk praksis af høj kvalitet, der styrker børnenes udvikling, trivsel og dannelse.

Forvaltningen gennemfører tilsyn med dagplejekontoret hvert andet år, hvor der tages udgangspunkt i samme tilsynsmateriale som i de kommunale og private dagtilbud.

Ledelsen i dagplejen har ansvaret for at føre tilsyn med de enkelte dagplejere.

Tilsynets gennemførelse

Tilsynsbesøget er dialogbaseret og bygger på en manual hvoraf temaerne for mødet fremgår. Manualen tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag fra den pædagogiske læreplan.

Manualen anvendes for at sikre en ensartethed i tilsynene på tværs af kommunale dagtilbud, private dagtilbud og den aldersmæssige målgruppe.

Ydermere skal den sikre en objektiv vurdering af dagtilbuddets pædagogiske praksis og daglige drift.

Der inddrages ligeledes forskellige data som f.eks. resultater af sprogvurderinger, TOPI-vurderinger, referater fra personalemøder, tidligere tilsynsrapporter mv.

Anmeldte tilsyn:

- Det anmeldte tilsyn varsles med mindst en måned.
- Inden tilsynet udsendes et spørgeskema, som dagtilbuddet skal udfylde og returnere til den tilsynsførende, for at den tilsynsførende kan tage udgangspunkt i materialet ved forberedelserne til tilsynet
- På selve tilsynet går den tilsynsførende selv rundt i dagtilbuddet for at observere og tale med personalet, børnene og evt. forældre.
- Tilsynet slutter med en dialogsamtale om de oplevede indtryk samt evt. anvisninger/råd og vejledning om indtrykkene (varighed ca. 1½ time). Samtalen skal have et udviklingsperspektiv. I samtalen deltager udover den tilsynsførende, lederen og/eller andre fra personalegruppen. Der er også mulighed for, at en forældrebestyrelsesrepræsentant kan deltage. Hvis den tilsynsførende ønsker bestemte personer til at deltage i tilsynssamtalen, skal dette fremgå af anmeldelsen af tilsynet.

- Der udarbejdes efterfølgende en tilsynsrapport, der skal offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside

Uanmeldt tilsyn:

- Den tilsynsførende møder op i dagtilbuddet uanmeldt. Fortæller om sit ærinde og går selv rundt i dagtilbuddet og observerer ud fra udvalgte fokuspunkter som f.eks. modtagelse af børn, læring i hverdagsrutiner, mv. Den tilsynsførende taler også med børn, personale og evt. forældre.
- Derefter aftales der en tid for en tilsynssamtale med en varighed på ca. 1½ time. Tilsynssamtalen vil foregå på samme måde som ved anmeldte besøg.
- Der udarbejdes efterfølgende et notat fra tilsynet, der skal offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside

Skærpet tilsyn

Hvis det vurderes, at kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til bekymring, skal der iværksættes skærpet tilsyn.

Skærpet tilsyn består af hyppigere tilsynsbesøg i en periode, indtil det vurderes, at der ikke længere er behov for skærpet tilsyn. I tilsynsbesøgene indgår observationer og dialog som ved anmeldte tilsyn.

Skærpet tilsyn og handleplan

Hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til alvorlig bekymring, skal der iværksættes skærpet tilsyn samt udarbejdes en handleplan.

Skærpet tilsyn består af hyppigere tilsynsbesøg i en periode, indtil det vurderes, at der ikke længere er behov for skærpet tilsyn. I tilsynsbesøgene indgår observationer og dialog som ved anmeldte tilsyn. Handleplanen skal beskrive, hvordan kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet kan genoprettes.

Køreplan ved skærpet tilsyn med handleplan

- Når tilsynsrapporten konkluderer en alvorlig bekymring for kvaliteten af den pædagogiske praksis, skal lederen af dagtilbudsområdet/den pædagogiske konsulent hurtigst muligt kontakte det pågældendes dagtilbuds leder for at orientere vedkommende om, at tilsynet har medført, at der bliver sat et skærpet tilsyn med handleplan.
- Lederen af dagtilbudsområdet/den pædagogiske konsulent og dagtilbudslederen skal efterfølgende udarbejde en handleplan, der beskriver bekymringspunkterne og hvilke tiltag, der skal sættes i gang for at afhjælpe bekymringerne
- Derefter skal forældrebestyrelsen orienteres omkring tilsynets resultat, og den skal have mulighed for at kommentere på handleplanen.
- Derefter skal der være ekstra tilsyn i en periode, indtil det vurderes, at der ikke længere er brug for skærpet tilsyn. Det kunne f.eks. være en gang om måneden, hvor der skal indgå observationer og samtaler.
- Tilsynsrapporten skal offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside, men det skal sikres, at der ikke er mulighed for at genkende personer og andre personfølsomme oplysninger

Orientering til forældrebestyrelserne

Tilsynet forudsætter, at der er en løbende dialog mellem dagtilbud og forældre generelt og forældrebestyrelsen om dagligdagen i dagtilbuddet.

De enkelte kommunale dagtilbudsledere er ansvarlige for at orientere og indgå en dialog med forældrebestyrelsen om tilsynsbesøget med udgangspunkt i tilsynsrapporten.

De private dagtilbud opfordres til, at tilsynsrapporten drøftes på det førstkommende forældrebestyrelsesmøde.

Pædagogisk tilsyn med private pasningsordninger

Tilsynsforpligtelsen har 2 hovedområder:

- Tilsyn med pædagogiske forhold.
- Tilsyn med sikkerhed, hygiejne og lignende forhold.

Samarbejde.

Idet samarbejdet mellem den private børnepasser ikke er omfattet af kontinuerlig kontakt med forvaltningen, vil det pædagogiske tilsyn blive foretaget af den pædagogiske konsulent to gange årligt.

Tilsynet vil tage udgangspunkt i de lovmæssige fokusområder:

- Arbejdet med læringsmiljøer skal indholdsmæssigt stå mål med kravene til læring og læringsmiljøer i dagtilbud, ligesom arbejdet med læringsmiljøer i den enkelte private pasningsordning skal tage udgangspunkt i børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.
- Den private pasningsordning skal tilrettelægges, så børn sikres medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Den private pasning skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.
- Hovedsproget i de private pasningsordninger skal være dansk
- Herudover føres der tilsyn med, at den private pasningsordning alene anvender betegnelsen privat pasningsordning i alle offentlige sammenhænge

Varetagelse af det pædagogiske tilsyn.

Det er lederen af dagtilbudsområdet ansvar i samarbejde med den pædagogiske konsulent at føre tilsyn. I praksis er det den pædagogiske konsulent, der varetager tilsynet. Tilsynet kan være et anmeldt tilsyn og et uanmeldt tilsyn.

Der tages udgangspunkt i et fast tilsynsskema, så det sikres, at tilsynet i de private pasningsordninger står mål med tilsynet i de aldersstilsvarende kommunale tilbud.

Modtager tilsynet klager eller kritisable oplysninger om ordningen, indgår det som en del af tilsynsforpligtelsen at undersøge disse oplysninger.